

Klimatyczne wyzwania

Ruda Śląska wdraża pakiet rozwiązań, które pomogą zabezpieczyć miasto przed skutkami zmian klimatu. Chodzi o takie zjawiska jak nawałnice, ekstremalne temperatury czy zaburzenia cyrkulacji powietrza potęgujące zjawisko smogu. Działania te zostały ujęte w „Planie adaptacji Miasta Ruda Śląska do zmian klimatu do roku 2030”.

Dokument ten został przyjęty uchwałą Rady Miasta. Opracowanie powstało w ramach projektu, w którym uczestniczą 44 największe samorządy w Polsce. Plan umożliwi także staranie się o zewnętrzne środki finansowe na projekty z zakresu ochrony środowiska.

W ostatnich latach coraz częściej odczuwalne są negatywne skutki postępujących zmian klimatu, które nierzadko potęgowane są przez konsekwencje naturalnego rozwoju obszarów miejskich – wzrostu urbanizacji, zagęszczenia ludności, czy wzrostu liczby pojazdów przypadających na gospodarstwo domowe, a z drugiej strony spadku udziału powierzchni biologicznie czynnych, czy dostępnych zasobów wodnych. Zdaniem ekspertów zarówno nagłe, gwałtowne zjawiska, jakimi są: deszcze nawałne, podtopienia i powodzie, jak i długotrwałe okresy bezopadowe z wysoką temperaturą powietrza, powodować będą coraz większe straty materialne i ekonomiczne, a przede wszystkim coraz większe zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.

Dlatego też władze Rudy Śląskiej zdecydowały się na opracowanie „Planu adaptacji miasta do zmian klimatu”. – Z powodu zmian klimatycznych w Rudzie Śląskiej odczuwalne są m.in. problemy związane z zaburzoną gospodarką wodną, na którą wpływają również szkody górnicze. Kolejna sprawa to zanieczyszczenie powietrza, spowodowane niską emisją. To właśnie tym problemom chcemy najbardziej przeciwdziałać – zaznacza prezydent Rudy Śląskiej Grażyna Dziedzic.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że głównymi zagrożeniami dla Rudy Śląskiej, spowodowanymi przez zmiany klimatu, są m.in.: upały, intensywne krótkotrwałe opady, nasilenie burz i wiatrów, smog, zanieczyszczenia. Dlatego plan ten wskazuje rozwiązania, które przygotowują miasto do tych zmian poprzez realizację wybranych działań adaptacyjnych w czterech najbardziej wrażliwych obszarach, czyli w zakresie gospodarki wodnej, terenów zabudowy mieszkaniowej o wysokiej intensywności, transportu oraz energetyki.

Wyniki badań naukowych i analiz, a także stanowiska rządów i organizacji międzynarodowych wskazują, że negatywne zjawiska będą się pogłębiać stanowiąc zagrożenie nie tylko dla jakości życia, lecz także możliwości rozwoju społecznego i gospodarczego wielu miast, regionów i krajów na świecie, w tym także Polski i miasta Ruda Śląska.

„Mając ograniczony wpływ na skalę i częstotliwość występowania samych zjawisk klimatycznych i ich pochodnych, w celu budowy miasta odpornego na niekorzystne zjawiska konieczne jest zmniejszenie podatności wrażliwych sektorów i obszarów oraz zwiększenie potencjału adaptacyjnego w poszczególnych kategoriach funkcjonowania miasta” – czytamy w opracowanym dokumencie.

Co ważne, opracowanie planu pozwoli Rudzie Śląskiej w staraniu się o środki zewnętrzne na różnego rodzaju projekty z zakresu ochrony środowiska, zarówno unijne, jak również krajowe. Z funduszy tych będą mogli skorzystać także przedsiębiorcy oraz organizacje pozarządowe. – Na podstawie tego dokumentu udało nam się już pozyskać pieniądze na projekt „Chronimy krople deszczu”, który ma na celu budowę i przebudowę kanalizacji deszczowej oraz budowę zbiorników retencyjnych i w kolejnej perspektywie – tłumaczy wiceprezydent Krzysztof Mejer.

– „Plan adaptacji miasta Ruda Śląska do zmian klimatu do 2030 roku” został opracowany na zlecenie Ministerstwa Środowiska w ramach projektu „44 MPA” przeprowadzonego w miastach powyżej

100 tysięcy mieszkańców. W sumie w tych działaniach uczestniczyły 44 miasta, w tym nasze. W planie zostały zawarte: diagnoza, kierunki działania, planowane działania miejskie, a także cele strategiczne i szczegółowe, które pozwolą ograniczyć wpływ aktualnych zmian klimatu na komfort życia mieszkańców oraz na infrastrukturę miejską – tłumaczy Ewa Wyciślik, naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska i Górnictwa Urzędu Miasta Ruda Śląska. – Opracowanie dla Rudy Śląskiej zostało wykonane zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez zespół metodyczny, które zapewniły jednolitą formę dokumentu dla każdego z 44 miast objętych projektem – dodaje.

Rozwiązania, które zostaną wdrożone dzięki planowi adaptacji, obejmować będą m.in. działania informacyjno-edukacyjne, podnoszące świadomość wpływu zmian klimatu na mieszkańców oraz przyczyniające się do wzrostu odpowiedzialności społeczeństwa. Ponadto „MPA” zawiera wytyczne do zmian organizacyjnych, obejmujących kwestie planowania przestrzennego czy efektywne schematy gospodarowania zasobami wodnymi. Ostatnie z działań obejmować będą sprawy techniczne, czyli inwestycje dotyczące np. rozbudowy systemu ochrony przeciwpowodziowej czy zielone zagospodarowanie przestrzeni miejskiej.

– Adaptacja do zmian klimatu to nowy wątek w polityce rozwojowej państw i miast. Ze względu na skalę problemu nie może być on pomijany. Wdrożenie „MPA” poprawi bezpieczeństwo mieszkańców miasta i zwiększy ochronę przed szkodliwymi skutkami zmian klimatu. Dodatkowo dokument uwzględnia długofalowe planowanie i zróżnicowane potrzeby interesariuszy i społeczności lokalnych – podkreśla Eugeniusz Malinowski, zastępca naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska i Górnictwa.

Według badań Eurobarometru przeprowadzonych w 2015 r., 86 proc. Polaków postrzegało zmiany klimatu jako poważny problem. Równocześnie 24 proc. badanych zaznaczyło, że działania adaptacyjne powinny być realizowane przez władze samorządowe i wojewódzkie. Szacuje się, że w Polsce straty wynikające ze zmian klimatu w latach 2001 – 2010 wyniosły około 54 mld zł.